

Filipperbrevet

Pilotöversättning 2021 © Svenska Bibelsällskapet

Till de kristna i Filippi

1

Hälsning

¹ Från Paulus och Timotheos, Kristi Jesu tjänare, till alla de heliga i Kristus Jesus som befinner sig i Filippi*, tillsammans med församlingsledare och medhjälpare. ² Nåd och frid från Gud vår far och herren Jesus Kristus.

Paulus böner för filipperna

³ Jag tackar alltid min Gud, varje gång jag nämner er ⁴ i mina böner för er alla, och det är med glädje jag ber mina böner. ⁵ För ni har varit delaktiga i evangeliets sak* från första dagen ända till nu, ⁶ och jag är övertygad om att den som har påbörjat ett gott verk i er också ska fullborda det till Kristi Jesu dag*. ⁷ Det är rätt och riktigt att jag tänker så om er alla. För jag har er i mitt hjärta, alla ni som delar nåden med mig, både när jag bär bojar och när jag försvarar och bekräftar evangeliet. ⁸ Gud är mitt vittne på hur jag längtar efter er alla med Kristi Jesu ömhet*. ⁹ Och detta är min bön: att er kärlek ska flöda över allt mer av insikt och urskillning i allt, ¹⁰ så att ni kan avgöra vad som är viktigt och stå rena och klanderfria på Kristi dag, ¹¹ fyllda av den rättfärdighetens frukt som kommer genom Jesus Kristus, Gud till ära och pris.

Paulus bär sina bojar i Kristus

¹² Jag vill att ni ska veta, kära syskon, att min situation snarast har lett till framgång för evangeliet. ¹³ Det har blivit uppenbart för hela pretoriet* och för alla andra att jag bär mina bojar i Kristus*, ¹⁴ och de flesta av

---

***1:1 till alla de heliga i Kristus Jesus som befinner sig i Filippi** I Apg 16:11–40 berättas om hur Paulus kommer till den romerska kolonin Filippi. Detta brev skrivs ett antal år senare. Dateringen är delvis beroende på var man lokaliserar den fångenskap som Paulus omnämner i Fil 1:12–13. Tre städer har föreslagits: Efesos, Caesarea eller Rom. I dessa tre städer fanns romersk administration och något som kunde benämnas »pretoriet«, Fil 1:13. Jfr formuleringen »de som står i kejsarens tjänst«, Fil 4:22.

***1:5 delaktiga i evangeliets sak** Filipperbrevet är präglad av termer som uttrycker »delaktighet« och »gemenskap«. Det grekiska ordet *koinonia* innehåller båda nyanserna. Jfr Fil 1:7; 2:1; 3:10; 4:14–15. Paulus vill påminna filipperna om den delaktighet de haft i evangeliets spridning såväl som den gemenskap evangeliet skapar.

***1:6 Kristi Jesu dag** Eller: *Kristus Jesus dag*. Den äldre genitivformen är så etablerad i traditionen att den alternativa skrivningen är svår att förstå. Formuleringen alluderar på profeternas begrepp »Herrens dag«, då Gud ska ingripa i historien med räddning och dom. Här syftar Paulus på den dag då Gud ska rädda och döma världen genom Jesus Kristus. Jfr Fil 1:10; 2:16.

***1:8 ömhet** Ordagrant: *inälvor*. Bildspråket uttrycker djupt förankrade känslor av tillgivenhet, kärlek och ömhet.

***1:13 pretoriet** Termen kunde användas om det kejsrerliga livgardets förläggningar, den romerske ståthållarens residens eller om ett kungligt palats, jfr Matt 27:27; Apg 23:35. Här är det dock mindre troligt att det handlar om en byggnad, eftersom sammanhanget förutsätter en grupp människor, antingen personer som befann sig i ståthållarens residens i någon stad eller personer tillhörande det kejsrerliga livgardet i Rom.

***1:13 i Kristus** Filipperbrevet har en anmärkningsvärt hög frekvens av uttrycken »i Kristus« och »i Herren«. Med detta vill Paulus beskriva den gemenskap och livsfär som Gud redan låtit honom erfara

syskonen i Herren har blivit så övertygade genom mina bojor att de ännu mer orädda vågar förkunna ordet*. ¹⁵ Några förkunnar visserligen Kristus för att de är avundsjuka och stridslystna, men andra gör det med goda avsikter. ¹⁶ Dessa förkunnar Kristus av kärlek, medvetna om att jag är satt att försvara evangeliet, ¹⁷ men de andra gör det utifrån själviska intressen* och med orena motiv, i tron att de orsakar lidande för mig i min fångenskap. ¹⁸ Än sen? Vare sig det sker med falska eller sanna motiv, blir Kristus förkunnad, och det gläder jag mig över.

Men även i fortsättningen ska jag glädja mig, ¹⁹ för jag vet att detta kommer att leda till min räddning*, tack vare er förbön och det stöd som Jesu Kristi ande ger. ²⁰ Min starka förväntan och mitt hopp är att jag inte ska komma på skam i något avseende, utan att Kristus helt öppet, nu som alltid, ska bli ärad genom min kropp*, vare sig jag lever eller dör. ²¹ Att leva är för mig Kristus* och att dö en vinst. ²² Men om jag blir kvar i livet innebär det att jag kan utföra ett arbete som bär frukt. Vad ska jag då välja? Det vet jag inte. ²³ Jag slits åt båda hållen. Jag längtar efter att bryta upp och vara hos Kristus, det skulle vara det allra bästa. ²⁴ Men för er skull är det mer angeläget att jag blir kvar i livet*. ²⁵ Eftersom jag är övertygad om detta, vet jag att jag kommer att bli kvar och stanna hos er alla och att det ska leda till framsteg och glädje i tron för er. ²⁶ Då ska er stolthet i Kristus Jesus bli ännu större på grund av mig, genom att jag kommer till er igen.

Med ett och samma sinne i trohet mot evangeliet

²⁷ Se nu bara till att ni som medborgare lever* på ett sätt som är värdigt Kristi evangelium*. Vare sig jag kommer och besöker er eller inte, vill jag höra om er att ni står fasta i en och samma ande och kämpar tillsammans med ett och samma sinne i trohet mot evangeliet*, ²⁸ utan att på något sätt låta er skrämmas av motståndarna. Det blir ett tecken på att de kommer att gå under och ni räddas, och allt detta kommer från Gud. ²⁹ Gud har ju gett er nåden att inte endast tro på Kristus utan att också lida för honom, ³⁰ för ni har samma kamp att utkämpa som ni såg att jag hade och nu hör att jag fortfarande har.

2

¹ Om det alltså finns stöd i Kristus, uppmuntran i kärleken, gemenskap i Anden, om det finns ömhet och medkänsla, ² gör då min glädje fullkomlig genom att tänka på samma sätt* och visa samma kärlek. Var ett i sinne och tanke. ³ Var inte själviska och sök inte fåfång ära, utan håll ödmjukt varandra högre än er själva. ⁴ Se inte bara till ert eget bästa utan också till andras.

⁵ Ni ska ha det sätt att tänka som också Kristus Jesus hade. ⁶ Han ägde Guds gestalt, men betraktade

---

och som håller ända in i döden. Se Fil 1:20–21.

***1:14 förkunna ordet** Annan läsart: *förkunna Guds ord.*

***1:17 utifrån själviska intressen** Annan möjlig översättning: *för att ställa till med bråk.* Jfr Fil 1:15; 2:3.

Vilka dessa förkunnare är framgår inte av sammanhanget.

***1:19 att leda till min räddning** Detta skulle kunna syfta på Paulus befrielse från fångenskapen, men här tycks han framför allt tänka på sin framtida, slutliga räddning från lidande och ondska.

***1:20 ska bli ärad genom min kropp** Ordagrant: *ska bli stor genom min kropp.* Här verkar det syfta på att Kristus ska bli känd av alla genom Paulus lidande för Kristus.

***1:21 Att leva är för mig Kristus** Detta uttryck är sannolikt en allusion på det grekiska talesättet »att leva är gott«, på grekiska *chrēstos* i stället för *Christos*.

***1:24 i livet** Ordagrant: *i köttet.*

***1:27 att ni som medborgare lever** Verbet *politeuomai* bär på vissa politiska konnotationer och förekommer i NT endast här och i Apg 23:1. Paulus uppmanar filipperna, som lever i en romersk koloni, att leva värdigt sitt himmelska medborgarskap, jfr Fil 3:20.

***1:27 Kristi evangelium** Eller: *Kristus evangelium.* Den äldre genitivformen är så etablerad i traditionen att den alternativa skrivningen är svår att förstå. Tolkningen av genitiven är dessutom öppen. Uttrycket kan betyda »evangeliet om Kristus«, men också »evangeliet som utgår från Kristus«, det vill säga från vad han sa och vad han gjorde. Jfr Fil 2:5.

***1:27 i trohet mot evangeliet** Annan möjlig översättning: *i tron på evangeliet.*

***2:2 genom att tänka på samma sätt** Filipperbrevet innehåller anmärkningsvärt många ord som har med de troendes tänkesätt och sinnelag att göra. Paulus vill att filipperna ska ha en gemensam inställning och ett sätt att tänka om sina liv där Jesus Kristus är förebilden. Se Fil 2:5; 3:15; 4:2, 8.

inte sin jämlikhet med Gud* som ett byte*, ⁷ utan avstod allt, tog en tjänarens gestalt och blev som en av oss. I mänsklig skepnad ⁸ ödmjukade han sig och blev lydlig intill döden, döden på ett kors*. ⁹ Därför har också Gud upphöjt honom över allting annat och gett honom namnet över alla namn*, ¹⁰ för att i Jesu namn varje knä ska böjas, i himlen, på jorden och under jorden, ¹¹ och varje tunga bekänna att Jesus Kristus är herre, Gud fadern till ära.

Arbeta på er räddning

¹² Därför, mina älskade, liksom ni alltid varit lydiga, arbeta med fruktan och bävan på er räddning, inte bara som vid min närvaro, utan ännu mer nu i min frånvaro. ¹³ För det är Gud som verkar i er så att ni i både vilja och handling förverkligar Guds avsikter*. ¹⁴ Gör allt utan att muttra och tveka, ¹⁵ så att ni blir fläckfria och rena, Guds oklanderliga barn mitt i ett förvrängt och fördärvat släkte, där ni lyser som stjärnor i världen, ¹⁶ då ni håller fast vid livets ord*. Då kan jag på Kristi dag vara stolt över att inte ha kämpat och strävat förgäves. ¹⁷ Nej, även om jag utgjuts som ett dryckesoffer när ni utför er trogna offertjänst*, är jag glad och gläder mig med er alla. ¹⁸ På samma sätt ska ni vara glada och glädja er med mig.

Två trofasta medarbetare skickas till Filippi

¹⁹ I Herren* Jesus hoppas jag kunna skicka Timotheos* till er snart, så att också jag kan vara vid gott mod när jag fått veta hur ni har det. ²⁰ Jag har ingen annan som så uppriktigt kommer att ha omsorg om er. ²¹ För alla är inriktade på sitt eget, inte på det som gäller Jesus Kristus. ²² Men ni vet vad han klarar. Han har arbetat hårt för evangeliet tillsammans med mig, som en son vid sin fars sida. ²³ Honom hoppas jag alltså kunna skicka så snart jag har sett hur det går för mig. ²⁴ I Herren är jag säker på att också själv kunna komma snart.

²⁵ Jag har ansett det nödvändigt att skicka Epafroditos* till er, min broder, medarbetare och medkämpe, som ni sänt hit för att hjälpa mig med det som jag behövde. ²⁶ Han längtade nämligen efter er alla och var orolig, eftersom ni hade hört att han blivit sjuk. ²⁷ Och han var verkligen sjuk, nära att dö. Men Gud förbarmade sig över honom, och inte bara över honom utan också över mig, så att jag inte skulle drabbas av sorg på sorg. ²⁸ Därför är jag desto mer angelägen om att skicka iväg honom, så att ni ska få glädjen att se honom igen och jag själv få en sorg mindre. ²⁹ Ta alltså emot honom i Herren med stor glädje. Sådana som han ska ni hedra. ³⁰ Det var ju i arbetet för Kristus som han var nära döden. Han satte sitt liv

---

***2:6 jämlikhet med Gud** Ordagrant: *det att vara lik Gud*. Detta och liknande uttryck kunde i samtiden användas om kejsarna i romersk politisk propaganda.

***2:6 som ett byte** Grekiskans *harpagmos* kan avse ett »segerbyte« eller »krigsbyte«. Tanken är att Kristus inte betraktade sin jämlikhet med Gud som något att till varje pris hålla fast vid. Annan möjlig översättning: *Kristus sökte inte rycka åt sig likhet med Gud*.

***2:8 döden på ett kors** I romerskt perspektiv var detta oerhört förnedrande och skamligt. Fil 2:6–8 beskriver Kristi väg från ära och heder till skam. Efter döden kommer vändningen till upphöjelse och ära, Fil 2:9–11.

***2:9 namnet över alla namn** Uttrycket syftar på Gud eget namn, jfr 2 Mos 3:14; Jes 45:22–25; jfr Ef 1:21.

***2:13 förverkligar Guds avsikter** Ordagrant: *för välbehagets skull* eller *för utväljelsens skull*. Bakom det grekiska ordet *eudokia* anas en hebreisk term som handlar om utvaldhet och predestination. Synen på predestination respektive fri vilja var en vattendelare i samtida judendom. Att Gud är verksam både i människans vilja och handlande var en fariseisk ståndpunkt som Paulus förefaller hålla fast vid. Jfr Fil 3:5.

***2:16 livets ord** Den grekiska formuleringen kan tolkas på flera sätt, exempelvis som »det levande ordet« eller »ordet som ger liv«. Jfr 1 Joh 1:1.

***2:17 när ni utför er trogna offertjänst** Alternativ översättning: *när jag bär fram er tro som ett offer*. Nyckelfrågan är om det är Paulus eller filipperna som utför en bildlig tempeltjänst här. Eftersom ett liknande bildspråk används om filipperna på andra ställen i brevet, är det troligt att detsamma gäller här, jfr Fil 2:25, 30 och 4:18.

***2:19 I Herren** Uttrycket återkommer i Fil 2:24 och inramar därmed det korta stycket om Paulus medarbetare Timotheos.

***2:19 Timotheos** En av Paulus närmaste medarbetare. Han omnämns som medförfattare till flera av Paulus brev, bland annat Filipperbrevet. Se Apg 16:1–3; 19:22; 1 Kor 4:17; 16:10; 2 Kor 1:1; Fil 1:1. De båda Timotheosbrev är adresserade till honom.

***2:25 Epafroditos** En för oss okänd medarbetare som hade levererat filippernas understöd till Paulus, jfr Fil 4:18.

på spel för att ge mig den hjälp som ni inte kunde ge.

3

Låt oss fortsätta på den inslagna vägen

¹ Alltså, mina kära syskon, gläd er i Herren. Att upprepa vad jag redan skrivit är inget jag tvekar inför, och er ger det trygghet.

² Se på hundarna*, se på de onda arbetarna, se på dem som skär sönder. ³ För omskärelsen, det är vi som utför vår tjänst med hjälp av Guds ande*, har vår stolthet i Kristus Jesus och inte förlitar oss på något yttre*, ⁴ även om jag kan göra också det. Om andra tycker att de kan förlita sig på något yttre, kan jag det ännu mer. ⁵ Jag blev omskuren på åttonde dagen*, jag är av Israels folk och Benjamins stam, en hebré född av hebreer, i fråga om Torah* en farisé, ⁶ i fråga om hängivenhet en församlingens förföljare och i fråga om rättfärdighet enligt Torah oklanderlig.

⁷ Men det som var en vinst för mig, det har jag för Kristi skull kommit att betrakta* som en förlust. ⁸ Ja, jag betraktar verkligen allt som en förlust med tanke på det som är långt mera värt, att lära känna Kristus Jesus, min herre, för vars skull jag har förlorat allt. Jag betraktar det som skräp för att vinna Kristus ⁹ och få vara i honom, inte med min rättfärdighet som utgår från Torah, utan med den jag får genom Kristi trohet*, den rättfärdighet som kommer från Gud och grundar sig på tron. ¹⁰ Jag vill lära känna Kristus och kraften i hans uppståndelse, dela hans lidanden och låta hans död ta gestalt i mig* – ¹¹ om jag på det sättet kan nå fram till uppståndelsen från de döda*.

¹² Jag menar inte att jag redan nått dit eller redan blivit fullkomlig, men jag jagar fram för att gripa det, då nu också Kristus Jesus har fått mig i sitt grepp. ¹³ Kära syskon, jag anser inte att jag redan har det i min hand, men ett är säkert: jag glömmer det som ligger bakom mig och sträcker mig mot det som ligger framför mig ¹⁴ och jagar mot målet, mot det segerpris* som Gud har kallat oss till där uppe, i Kristus Jesus. ¹⁵ Det är så vi ska tänka, alla vi som nått full mognad. Tänker ni annorlunda om något, ska Gud uppenbara också det för er. ¹⁶ I vilket fall, låt oss fortsätta på den väg vi slagit in på.

Goda och dåliga förebilder

¹⁷ Kära syskon, följ samma exempel som jag*, och se på dem som lever på det sättet, precis som ni har

---

***3:2 hundarna** Begreppet kunde användas av judar för att beteckna icke-judar och illasinnade människor, Ps 22:17, 21. Jfr Matt 7:6; 2 Pet 2:22; Upp 22:15. Liksom Paulus i sammanhanget vänder »omskärkelse« till »sönderskärkelse«, använder han här sannolikt begreppet »hundarna« för att beteckna de judekristna som hävdade att omskärelsen även gäller kristustroende icke-judar.

***3:3 vi som utför vår tjänst med hjälp av Guds ande** Annan läsart: *vi som tjänar Gud genom Anden.*

***3:3 på något yttre** Andra möjliga översättningar: *i köttet* eller *på kroppen*. Användningen av termen är medvetet dubbelbottnad: omskärelsen sker i »köttet« men är samtidigt en handling som för Paulus förknippas med den gamla tidsåldern och något som sker utanför Kristus.

***3:5 på åttonde dagen** Enligt Torah skulle judiska pojkar omskäras på den åttonde dagen, se 1 Mos 17:12; 3 Mos 12:3.

***3:5 Torah** Andra möjliga översättningar: *läran* eller *lagen*. Torah förenade alla judar, men tolkningen och tillämpningen av Torah i religiös praxis skilde dem åt. Paulus bekräftar här att han varit farisé och praktiserat Torah enligt fariseisk tolkningstradition. Det grekiska ord som Paulus använder är *nomos*, vilket normalt betyder »vana« eller »sedvänja«, men också »lag«.

***3:7 betrakta** Här och i den följande versen talar Paulus om sig själv på samma sätt som han talar om Kristus i Fil 2:6 (»betraktade«).

***3:9 genom Kristi trohet** Annan möjlig översättning: *genom tro på Kristus.*

***3:10 låta hans död ta gestalt i mig** Paulus vill på alla sätt bli lik Kristus i sin efterföljelse. Jfr formuleringen att Kristus »tog en tjänares gestalt«, Fil 2:7. Se också uttrycket »samma gestalt«, Fil 3:21.

***3:11 om jag på det sättet kan nå fram till uppståndelsen från de döda** Paulus uttrycker på andra ställen i brevet visshet om uppståndelsen från de döda. Se Fil 1:10, 23; 3:14, 21. Här är det oklarare, men det handlar i första hand om hur det ska gå till.

***3:14 segerpris** Detta ord liksom den föregående formuleringen »jag jagar mot målet« är exempel på idrottstermer som Paulus har en förkärlek för. Se också Fil 4:1.

***3:17 följ samma exempel som jag** Ordagrant: *var mina med-imitatörer*. Paulus har i Fil 2:5–11 framhållit

oss till förebild. ¹⁸ För som jag ofta sagt er och nu också säger under tårar: många lever som fiender till Kristi kors*, ¹⁹ de som slutar i undergång, har magen till gud och sätter en ära i det som är skamligt*, de vars tankar är vända mot det jordiska. ²⁰ Vårt medborgarskap* har vi i himlen, och därifrån väntar vi också den som ska rädda oss, herren Jesus Kristus. ²¹ Han ska förvandla kroppen vi har i vår utsatthet*, så att den får samma gestalt som den kropp han har i sin härlighet, och han gör det genom den kraft med vilken han också kan lägga allt under sig.

4

¹ Därför, mina kära syskon, som jag verkligen älskar och längtar efter, min glädje och segerkrans*, stå fasta i Herren.

Förmaningar och uppmuntran

² Jag uppmanar Euodia och Syntyche* att tänka på samma sätt* i Herren. ³ Ja, jag ber också dig, Syzygos, du som gör skäl för ditt namn*: hjälp dessa två, som har kämpat för evangeliet tillsammans med mig, liksom med Klemens* och mina övriga medarbetare, som har sina namn i livets bok*.

⁴ Gläd er alltid i Herren. Jag säger det än en gång: gläd er. ⁵ Jag vill att alla människor ska se hur välvilliga ni är. Herren är nära. ⁶ Bekymra er inte för något, utan varje gång ni vänder er till Gud och ber, uttryck då med tacksamhet era önsknningar. ⁷ Då ska Guds frid, som övergår allt förstånd, skydda era hjärtan och tankar i Kristus Jesus.

⁸ Alltså, kära syskon, allt som är sant och värdigt, rätt och rent, allt som är värt att älska och omtala, om det finns något som kallas dygd* och förtjänar beröm, låt detta fylla era tankar. ⁹ Det som ni har lärt och

---

Kristus som en förebild och beskriver sedan i Fil 3:7–16 sig själv med tydlig anknytning till denna framställning av Kristus, där hans ordval är präglad av identifikationen med Kristus. Då han uppmanar filipperna att vara hans »med-imitatörer« avser han särskilt sin egen »imitation« av Kristus.

***3:18** *fiender till Kristi kors* Det är osäkert exakt vilka Paulus syftade på. Innehållet i den följande versen antyder att det var människor som satte sina egna begär i centrum i stället för att ha det självutgivande sätt att tänka och leva som ytterst förde Kristus till korset, Fil 2:6–8.

***3:19** *det som är skamligt* Att Paulus skulle syfta på den judiska omskärelsen är inte troligt, eftersom han aldrig talar om omskärelsen i sådana termer. I grekisk-romersk litteratur syftar uttrycket ofta på könsorganet och därmed på sexuella utsvävningar.

***3:20** *Vårt medborgarskap* Paulus kontrasterar här Filippi som romersk koloni med den tillhörighet som filipperna har i himlen, deras himmelska »hemstat«, på grekiska *politeuma*. Det är där de har sitt »medborgarskap«, jfr Fil 1:27.

***3:21** *kroppen vi har i vår utsatthet* Uttrycket är svåröversatt. Grekiskans *tapeinōsis* kan betyda allt från förödmjukelse och förnedring till ödmjukhet och ringhet. Kontrasten är då härlighet och ära. Genom denna terminologi knyts innehållet till beskrivningen av Kristus, som ödmjukade sig men blev upphöjd, Fil 2:8–9.

***4:1** *segerkrans* Liksom i Fil 2:16 och 3:13–14 används bilden av en idrottstävling. Det som Paulus har sin glädje i och kämpar för är att de troende ska stå fasta i Herren.

***4:2** *Euodia och Syntyche* Dessa kvinnor är för oss okända, men sättet att tilltala dem antyder att de sannolikt tillhörde församlingens ledarskap. Det framgår inte om de var oense med varandra eller om de tillsammans var oense med församlingen.

***4:2** *att tänka på samma sätt* Verbet är detsamma som i Fil 2:2, 5. Det handlar ytterst sett om att ha samma inställning som Jesus Kristus.

***4:3** *Syzygos, du som gör skäl för ditt namn* Andra möjliga översättningar: *du som är en verklig vän* eller *du som är en sann medarbetare*. Det finns inget annat exempel i de paulinska breven där en person tilltalas i andra person utan att denne är känd eller tidigare omnämnd. Därför är det rimligt att anta att Paulus syftade på en person som var välkänd för filipperna, en person vid namn »Syzygos«, vilket betyder »en som är under samma ok« och alltså drar åt samma håll. Det är inte ovanligt i de paulinska breven med anspelningar på innebörden av en persons namn. Så görs en ordlek av Onesimos, »användbar« och »till nytta«, Filem 1:10.

***4:3** *Klemens* För oss okänd medarbetare till Paulus.

***4:3** *livets bok* Ett bildligt uttryck som i Uppenbarelseboken används om en himmelsk förteckning över de troende som ska räddas och få evigt liv, jfr Upp 3:5, 8; 17:8; 20:12, 15; 21:27; 22:19.

***4:8** *dygd* På grekiska *aretē*, ett centralt begrepp i den stoiska populärfilosofins morallära.

tagit emot och det som ni har hört och sett hos mig, det ska ni göra. Då ska fridens Gud vara med er.

Paulus tackar för filippernas gåva

¹⁰ Jag har verkligen glatt mig i Herren över att ni till sist låtit omtanken om mig skjuta nya skott. Omtanke hade ni ju också tidigare, men inte tillfälle. ¹¹ Jag menar inte att jag har lidit någon brist, för jag har lärt mig att klara mig med det jag har*. ¹² Jag vet vad det innebär att ha det knappt, jag vet vad det innebär att ha i överflöd. I allt och i alla förhållanden är jag invigd*, att vara mätt såväl som att vara hungrig, att ha i överflöd såväl som att lida brist. ¹³ Allt förmår jag genom honom som ger mig styrka. ¹⁴ I vilket fall gjorde ni gott när ni visade gemenskap med mig i mitt lidande. ¹⁵ Ni filipper vet ju själva att under evangeliets första tid hos er, när jag hade lämnat Makedonien, fanns det ingen församling förutom er som visade sådan gemenskap med mig att man kunde föra bok över utgifter och inkomster*. ¹⁶ För även då jag var i Thessalonike skickade ni både en och två gånger vad jag behövde. ¹⁷ Men det är inte gåvan jag är ute efter utan den allt rikare avkastningen som kommer er till godo. ¹⁸ Jag har fått ut allt och har mer än tillräckligt. Jag har allt jag behöver sedan jag genom Epafroditos tagit emot er gåva, en välluktande rökelse, ett offer som Gud tar emot med välbehag*. ¹⁹ Min Gud ska förse er med allt ni behöver i enlighet med sin rikedom på härlighet i Kristus Jesus. ²⁰ Härligheten tillhör vår Gud och Far i evigheters evighet, amen.

Avslutande hälsningar

²¹ Hälsa alla heliga i Kristus Jesus. Syskonen i tron här hos mig hälsar er. ²² Alla heliga hälsar er, särskilt de som står i kejsarens tjänst*. ²³ Nåd från herren Jesus Kristus ska vara med er ande.

***4:11** att klara mig med det jag har På grekiska *autarkēs*. Denna term uttrycker essensen i den stoiska filosofins lära om att vara självständig och klara sig med det som finns till hands. »En lycklig människa är nöjd med sin lott, oavsett vad den är, och har förlikat sig med sina omständigheter«, Seneca, *De Vita Beata* 6. Paulus kompletterar sitt oberoende av omständigheterna med sitt beroende av Gud, Fil 4:13.

***4:12** *invigd* Användningen av det grekiska ordet innebär en anspelning på de antika mysteriereligionernas initiationsriter.

***4:15** *föra bok över utgifter och inkomster* Här och i de följande verserna använder sig Paulus av ett flertal ekonomiska termer och uttryck för att beskriva filippernas regelbundna understöd till honom.

***4:18** *en välluktande rökelse, ett offer som Gud tar emot med välbehag* Vid ett par tillfällen i brevet förekommer ett bildspråk hämtat från den judiska tempelkulten och offren i Jerusalem, jfr Fil 2:17. Här liknas filippernas ekonomiska understöd vid ett offer till Gud.

***4:22** *de som står i kejsarens tjänst* Alternativ översättning: *de som tillhör kejsarens hus/hushåll*. Uttrycket syftar inte på dem som i formell mening tillhörde kejsarens hov eller familj, utan på dem som gjorde tjänst hos kejsaren.